

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 79.757/1/V

van 30 juli 2026

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques, wat betreft de naleving van het consumentenrecht en de geldigheidsduur van de dienstencheques’

Op 8 juli 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 24 augustus 2026,^{*} een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques, wat betreft de naleving van het consumentenrecht en de geldigheidsduur van de dienstencheques’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 28 juli 2026. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, eerste voorzitter van de Raad van State, Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Toon MOONEN, staatsraad, en Yves DEPOORTER, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Laurens LAVRYSEN, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 30 juli 2026.

*

^{*} Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juni en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 ‘betreffende de dienstencheques’. Er wordt een nieuwe voorwaarde opgelegd om erkend te worden als onderneming die buurtwerken of -diensten levert, namelijk zich ertoe verbinden het Wetboek van economisch recht (hierna: WER) na te leven. Daarnaast wordt de geldigheidsduur van een dienstencheque voor de gebruiker ingekort, evenals de periode waarbinnen de erkende onderneming de cheque voor betaling moet overmaken aan het uitgiftebedrijf. Ten slotte wordt de terugbetaling van vervallen dienstencheques uitgesloten wanneer geen geldig bankrekeningnummer van de gebruiker is geregistreerd bij het uitgiftebedrijf.

RECHTSGROND

3. Het ontwerp vindt rechtsgrond in de artikelen 2, § 2, vierde lid, en 4, eerste lid, 1° en 2°, van de wet van 20 juli 2001 ‘tot bevordering van buurtdiensten en -banen’. Deze bepalingen machtigen de Vlaamse Regering om bijkomende voorwaarden te bepalen waaraan ondernemingen moeten voldoen om erkend te worden, respectievelijk om de nadere regels te bepalen van de verwerving en het gebruik van de dienstencheque en de voorwaarden en de nadere regels voor de stortingen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. In de rubriek ‘Rechtsgronden’ van de aanhef moet meer specifiek worden verwezen naar de artikelen 2, § 2, vierde lid, en 4, eerste lid, 1° en 2°, van de wet van 20 juli 2001 en moet in voorkomend geval ook de wetsgeschiedenis worden aangepast.

5. In de rubriek ‘Vormvereisten’ van de aanhef moeten de datums waarop de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de Raad van State hun adviezen hebben gegeven worden ingevuld.

Artikel 1

6. Uit de nota aan de Vlaamse Regering blijkt dat de verwijzing naar het WER ertoe strekt om de naleving van het consumentenrecht door de erkende onderneming te verzekeren. Gevraagd of het dan niet volstaat om te verwijzen naar Boek VI ('Marktpraktijken en consumentenbescherming') van dit wetboek, antwoordde de gemachtigde:

“De regels inzake consumentenbescherming worden inderdaad in hoofddorde geregeld binnen Boek VI ('Marktpraktijken en consumentenbescherming') van het Wetboek van economisch recht. Evenwel worden bepaalde aspecten ook geregeld in andere Boeken van het WER. Zo wordt onder meer de minnelijke vordering van schulden bij de consument geregeld in Boek XIX, waarbij er beschermingsmodaliteiten voor de consument voorzien worden. Omwille van dergelijke bepalingen in andere Boeken van het WER wordt er dan ook geopteerd om het WER in globo te vermelden, zodat ook alle daarin opgenomen gerelateerde en relevante bepalingen vervat zijn.”

De vraag rijst niettemin of de omschrijving van deze erkenningsvoorwaarde in het licht van die doelstelling dan niet te ruim is, rekening houdend met de brede waaier van aangelegenheden die in het WER worden geregeld naast consumentenbescherming. Bovendien zou in het licht van het Europeesrechtelijke beginsel van het vrij verkeer van diensten, vervat in artikel 56 van het Verdrag 'betreffende de werking van de Europese Unie', het best worden verduidelijkt dat, zoals de bedoeling lijkt te zijn,¹ de onderneming zich ertoe verbindt het WER na te leven in zoverre het op die onderneming van toepassing is.

Artikel 4

7. De datum van inwerkingtreding van het te nemen besluit ontbreekt. De gemachtigde verklaarde:

“De bepalingen in artikel 2, 1° en artikel 3 zullen ten vroegste in werking treden 2 maanden na goedkeuring van het BVR. Er dient immers nog de nodige tijd te worden voorzien om de achterliggende systemen aan te passen en de burger te informeren over de beperking van de geldigheidsduur van de dienstencheques. Voor de andere bepalingen is het in principe niet de bedoeling af te wijken van de gebruikelijke termijn. De beoogde inwerkingtredingsdatum is wel uiterlijk 1/1/2027.”

Er zal over moeten worden gewaakt dat de onderdelen van het te nemen besluit op een voldoende rechtszekere wijze in werking treden.

DE GRIFFIER

DE EERSTE VOORZITTER

Yves DEPOORTER

Wilfried VAN VAERENBERGH

¹ De nota aan de Vlaamse Regering vermeldt dat “[a]ls dusdanig (...) geen nieuwe verplichting [wordt] geïntroduceerd”.